

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 6.6.2013
COM(2013) 338 final

2013/0177 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

upoważniająca Austrię i Maltę do przystąpienia do Konwencji haskiej z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych w interesie Unii Europejskiej

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Cel wniosku

Konwencja haska z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych (zwana dalej Konwencją aską o doręczaniu) ustanawia sposoby doręczania w przypadkach, gdy dokument sądowy lub pozasądowy powinien być przekazany z jednego umawiającego się państwa do innego umawiającego się państwa w celu doręczenia go w tym państwie. Konwencja haska o doręczaniu upraszcza sposób przekazywania dokumentów sądowych i pozasądowych. Głównym kanałem przekazywania dokumentów, poza drogami konsularnymi i dyplomatycznymi, są organy centralne, do których należy doręczenie dokumentów lub zarządzenie ich doręczenia. Konwencja określa także kilka alternatywnych sposobów przekazywania (np. drogą pocztową). Jej celem jest także ustanowienie systemu, w ramach którego, o ile to możliwe, odbiorca otrzyma zawiadomienie o dokumencie w odpowiednim czasie, umożliwiającym mu podjęcie obrony. Ponadto Konwencja ułatwia również możliwość dowiedzenia, że dokonano doręczenia za granicą za pomocą potwierdzenia doręczenia według jednolitego wzoru.

Konwencja haska o doręczaniu wchodzi w zakres wyłącznej kompetencji zewnętrznej Unii Europejskiej w następstwie przyjęcia wewnętrznych przepisów Unii w zakresie doręczania dokumentów na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1348/2000, uchylonego rozporządzeniem (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącym doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000¹. W związku z tym państwa członkowskie nie mogą przystąpić do Konwencji haskiej o doręczaniu bez uzyskania odpowiedniego upoważnienia.

24 państwa członkowskie przystąpiły do Konwencji haskiej o doręczaniu zanim zostały przyjęte odpowiednie przepisy UE. Pozostałe państwa członkowskie, które muszą uzyskać upoważnienie, aby przystąpić do konwencji, to Austria i Malta².

Dlatego też Komisja proponuje, aby Rada upoważniła Austrię i Malte do przystąpienia do Konwencji haskiej o doręczaniu w interesie Unii Europejskiej. Konwencja nie zawiera klauzuli umożliwiającej przystąpienie do niej UE jako takiej.

1.2. Znaczenie przystąpienia do Konwencji haskiej o doręczaniu

Konwencja haska o doręczaniu, usprawniająca sposób przekazywania dokumentów sądowych i pozasądowych za granicę, jest szczególnie ważna dla Unii Europejskiej i jej państw

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000, Dz.U. L 324 z 10.12.2007, s. 79.

² Malta złożyła dokument przystąpienia do Konwencji, nie posiadając odpowiedniego upoważnienia. W związku z tym Komisja podjęła niezbędne środki. Po przystąpieniu do Konwencji, w dniu 1 sierpnia 2012 r., Malta złożyła następujące oświadczenie: „Malta oświadcza, że jej przystąpienie do Konwencji stanie się skuteczne tylko po spełnieniu procedur związanych ze wspomnianym przystąpieniem w ramach Unii Europejskiej oraz, w szczególności, po przyjęciu decyzji Rady upoważniającej Malte do przystąpienia do wspomnianej Konwencji. Po przyjęciu rozporządzenia Malta poinformuje depozytariusza o dniu, w którym przepisy wspomnianej Konwencji zaczną stosować się do Malty” (oświadczenie opublikowane na stronie internetowej Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego http://www.hcch.net/index_en.php?act=status.comment&csid=1101&disp=eif).

członkowskich, ponieważ ułatwia współpracę sądową w transgranicznych sporach sądowych w stosunkach z państwami trzecimi, będącymi stronami Konwencji. Konwencję ratyfikowało wielu sygnatariuszy: obecnie obejmuje ona sześćdziesiąt siedem umawiających się państw.

Austria i Malta wyraziły zainteresowanie przystąpieniem do Konwencji haskiej o doręczaniu. Przystąpienie tych państw do Konwencji byłoby zgodne ze zobowiązaniem politycznym, przyjętym przez UE, gdy stała się ona członkiem konferencji haskiej w 2007 r., polegającym na przystępowaniu do instrumentów Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego, gdy leży to w interesie Unii.

Ponadto w swoich stosunkach zewnętrznych UE propaguje przystępowanie państw trzecich do Konwencji haskiej o doręczaniu, jako skutecznego i wiarygodnego systemu doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych. Zatem przystąpienie wszystkich państw członkowskich UE do Konwencji byłoby zgodne z wyżej przedstawionym podejściem.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Podczas obrad odpowiedniej grupy roboczej w Radzie, Austria i Malta potwierdziły zainteresowanie przystąpieniem do Konwencji haskiej o doręczaniu. Stałe Biuro Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego przekazało wolę państw trzecich, będących stronami Konwencji, by rozszerzyć ją na wszystkie państwa członkowskie UE.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

3.1. Kompetencje UE w odniesieniu do Konwencji haskiej o doręczaniu

Zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz z orzecznictwem³ Trybunału Sprawiedliwości, kwestia doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych jest objęta wyłączną kompetencją zewnętrzną Unii Europejskiej, wskutek przyjęcia wewnętrznego prawodawstwa Unii w postaci rozporządzenia Rady (WE) nr 1393/2007 dotyczącego doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych. Dlatego też państwa członkowskie utraciły prawo do podejmowania w stosunku do państw trzecich zobowiązań, które naruszałyby te zasady.

W szczególności art. 3 ust. 2 TFUE stanowi, że Unia Europejska posiada wyłączną kompetencję do zawierania umów międzynarodowych w zakresie, w jakim ich zawarcie może wpływać na wspólne zasady lub zmieniać ich zakres. Zgodnie z tym przepisem oraz z orzecznictwem, dana umowa podlega wyłącznej kompetencji UE w przypadku, gdy można wykazać, że jej przedmiot wchodzi w zakres wspólnych przepisów wewnętrznych lub dotyczy dziedziny już w dużej mierze objętej tymi przepisami lub gdy przepisy zostały przyjęte w dziedzinach nienależących do wspólnej polityki, w szczególności w tych, w których istnieją przepisy harmonizujące, bez względu na to, czy między tymi wspólnymi przepisami a daną umową nie ma sprzeczności.

Rozporządzenie (WE) nr 1393/2007 ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, w sytuacji gdy konieczne jest przekazanie dokumentu sądowego lub pozasądowego z jednego państwa członkowskiego do drugiego, po to by go doręczyć. Wyznaczone przez państwa członkowskie jednostki są odpowiedzialne za przekazywanie i przyjmowanie dokumentów. W rozporządzeniu ustanowiono system odpowiadający systemowi utworzonemu na mocy Konwencji haskiej o doręczaniu, dlatego też przedmiot Konwencji haskiej o doręczaniu w

³ Opinia Trybunału 1/03 z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie kompetencji Wspólnoty do zawarcia nowej konwencji z Lugano o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, Zb.Orz. 2006, s. I-01145.

sposób oczywisty wchodzi w zakres wewnętrznego prawodawstwa UE. Zatem Unia Europejska posiada wyłączną kompetencję w odniesieniu do Konwencji haskiej o doręczaniu. Ponadto Unia już skorzystała ze swojej kompetencji zewnętrznej w zakresie doręczania dokumentów, zawierając międzynarodową umowę z Danią w sprawie doręczania dokumentów⁴.

3.2. Upoważnienie państw członkowskich

Ponieważ Konwencja haska o doręczaniu nie zawiera klauzuli dotyczącej regionalnej organizacji gospodarczej, Unia Europejska nie może zostać umawiającą się stroną Konwencji. Dlatego też konieczne jest, aby UE wykonała swoje uprawnienia za pośrednictwem państw członkowskich, udzielając zainteresowanym państwom członkowskich upoważnienia do przystąpienia do Konwencji haskiej o doręczaniu w interesie Unii. W dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych istnieje kilka precedensów: najnowszym z nich jest decyzja Rady 2008/431/WE upoważniająca niektóre państwa członkowskie do ratyfikacji konwencji haskiej z 1996 roku o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej i środków ochrony dzieci lub do przystąpienia do tej konwencji w interesie Wspólnoty Europejskiej i upoważniająca niektóre państwa członkowskie do złożenia deklaracji w sprawie stosowania wewnętrznych zasad prawa wspólnotowego w tej dziedzinie⁵.

Konwencja haska o doręczaniu przewiduje możliwość zgłaszania oświadczeń przez umawiające się państwa w odniesieniu do jej różnych postanowień, np. art. 8 ust. 2, art. 10, art. 15 ust. 2, art. 16 ust. 3. Państwa członkowskie UE, będące umawiającymi się państwami w ramach Konwencji, zgłosiły różne oświadczenia. Bieżąca sytuacja nie jest jednolita: np. kilka państw członkowskich zgłosiło oświadczenia dotyczące art. 8 ust. 2 przyznającego przedstawicielom dyplomatycznym lub konsularnym prawo dokonywania doręczeń dokumentów wyłącznie obywatelom swoich państw, podczas gdy niektóre państwa sprzeciwiły się jedynie sposobom przekazywania dokumentów, określonym w art. 10. Oświadczenia odnośnie do art. 16 ust. 3 dotyczącego wniosków o przywrócenie terminu różnią się od siebie, np. co do ostatecznego terminu złożenia wniosku. W związku z tym nie wydaje się stosowne wymaganie, aby zainteresowane państwa członkowskie zgłaszały takie same oświadczenia, o ile w ogóle powinny je zgłaszać. Podsumowując, zainteresowane państwa członkowskie powinny, przystępując do Konwencji, zgłaszać wszelkie oświadczenia, jakie uznają za niezbędne, które są dopuszczalne na mocy jej przepisów. Niemniej jednak tekst takich oświadczeń należy załączyć do decyzji Rady.

⁴ Umowa pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, Dz.U. L 299, z 16.11.2005 r., s. 62.

⁵ Dz.U. L 151 z 11.6.2008, s. 36.

Wniosek

DECYZJA RADY

upoważniająca Austrię i Malte do przystąpienia do Konwencji haskiej z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych w interesie Unii Europejskiej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 81 ust. 2 i art. 218 ust. 6 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego⁶,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Konwencja haska z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych (zwana dalej „Konwencją haską o doręczaniu”) upraszcza sposoby przekazywania dokumentów sądowych i pozasądowych pomiędzy umawiającymi się państwami. Dlatego też ułatwia współpracę sądową w transgranicznych sporach cywilnych i handlowych. Konwencję haską o doręczaniu ratyfikował szereg państw na całym świecie. Propagowanie przystąpienia państw trzecich do Konwencji haskiej o doręczaniu jest częścią polityki zagranicznej UE w zakresie wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych.
- (2) Unia Europejska posiada wyłączną kompetencję zewnętrzną w odniesieniu do Konwencji haskiej o doręczaniu, o ile jej postanowienia wpływają na przepisy określone w rozporządzeniu (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącym doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000⁷.
- (3) Konwencja haska o doręczaniu nie przewiduje udziału organizacji regionalnych. W wyniku tego Unia Europejska jako taka nie może przystąpić do Konwencji.
- (4) Biorąc pod uwagę fakt, iż Konwencja haska o doręczaniu jest ważna dla interesów Unii Europejskiej, Rada powinna umożliwić państwom członkowskim, które nie przystąpiły do Konwencji haskiej o doręczaniu przed przyjęciem przez Unię odpowiednich przepisów, przystąpienie do Konwencji w interesie Unii Europejskiej, pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w niniejszej decyzji. Państwa członkowskie, do których skierowana jest niniejsza decyzja to Austria i Malta.
- (5) Konwencja haska o doręczaniu umożliwia umawiającym się państwom zgłaszanie oświadczeń odnośnie do wybranych postanowień. W związku z tym Austria i Malta

⁶ Dz.U. C ... z ..., s. ...

⁷ Dz.U. L 324 z 10.12.2007, s. 79.

powinny, przystępując do Konwencji, zgłosić wszelkie odpowiednie oświadczenia, dopuszczalne na mocy jej przepisów, jakie uznają za niezbędne. Pełen tekst takich oświadczeń należy załączyć do niniejszej decyzji.

- (6) Zjednoczone Królestwo i Irlandię wiąże rozporządzenie (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000⁸, dlatego też uczestniczą one w przyjęciu niniejszej decyzji.
- (7) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

- 1. Nie naruszając uprawnień Unii Europejskiej, Austria i Malta przystępują do Konwencji haskiej z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych w interesie Unii Europejskiej.
- 2. Tekst Konwencji haskiej o doręczaniu jest zawarty w załączniku I do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

- 1. Przystępując do Konwencji haskiej o doręczaniu, Austria i Malta zgłaszają odpowiednie oświadczenia, dopuszczone na mocy postanowień Konwencji.
- 2. Tekst oświadczeń jest dołączony do niniejszej decyzji jako załącznik II.

Artykuł 3

- 1. Zainteresowane państwa członkowskie podejmują – w rozsądnym terminie, i, o ile to możliwe, do dnia 31 grudnia 2014 r. – konieczne kroki w celu złożenia dokumentów przystąpienia do Konwencji haskiej o doręczaniu.
- 2. Do dnia 1 lipca 2014 r. zainteresowane państwa członkowskie informują Radę oraz Komisję o przewidywanej dacie zakończenia ich procedur przystąpienia do Konwencji.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 5

Przystępując do Konwencji haskiej o doręczaniu, Austria i Malta informują pisemnie Stałe Biuro Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego o tym, że przystąpienie odbyło się zgodnie z niniejszą decyzją.

⁸

Dz.U. L 324 z 10.12.2007, s. 79.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja skierowana jest do Austrii i Malty zgodnie z Traktatami.
Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK I

KONWENCJA O DORĘCZANIU ZA GRANICĄ DOKUMENTÓW SĄDOWYCH I POZASĄDOWYCH W SPRAWACH CYWILNYCH LUB HANDLOWYCH

(sporządzona dnia 15 listopada 1965 r.)

Państwa sygnatariusze niniejszej Konwencji,
pragnąc stworzyć odpowiednie środki dla zapewnienia, żeby dokumenty sądowe i pozasądowe, mające być doręczone za granicą, były przekazywane adresatom w odpowiednim czasie,
pragnąc w tym celu udoskonalić organizację wzajemnej pomocy prawnej przez uproszczenie i przyspieszenie postępowania,
postanowiły zawrzeć niniejszą Konwencję i uzgodniły następujące postanowienia:

Artykuł 1

Niniejszą konwencję stosuje się w sprawach cywilnych lub handlowych we wszystkich przypadkach, gdy dokument sądowy lub pozasądowy ma być przekazany za granicę w celu doręczenia.

Konwencji nie stosuje się, gdy nie jest znany adres osoby, której dokument ma być doręczony.

ROZDZIAŁ I – DOKUMENTY SĄDOWE

Artykuł 2

Każde umawiające się państwo wyznaczy organ centralny zobowiązany do przyjmowania wniosków o doręczenie, pochodzących z innego umawiającego się państwa, oraz do postępowania zgodnie z postanowieniami artykułów 3 do 6.

Każde państwo ustanowi organ centralny zgodnie ze swoim prawem.

Artykuł 3

Organ lub urzędnik sądowy właściwy zgodnie z prawem państwa, z którego dokumenty pochodzą, przesyła do organu centralnego państwa wezwanego wniosek zgodny z wzorem załączonym do niniejszej konwencji bez potrzeby legalizacji lub innej równoznacznej czynności formalnej.

Do wniosku dołącza się dokument, który ma być doręczony, lub jego odpis. Wniosek i dokument powinny być dostarczone w dwóch egzemplarzach.

Artykuł 4

Jeżeli organ centralny uzna, iż wniosek nie spełnia warunków niniejszej konwencji, powinien niezwłocznie powiadomić o tym wnioskodawcę oraz określić swoje zastrzeżenia do wniosku.

Artykuł 5

Organ centralny państwa wezwanego sam doręcza dokument lub zarządza jego doręczenie przez odpowiednią placówkę, zarówno:

- a) w formie przewidzianej przez jego prawo wewnętrzne dla doręczania dokumentów w procesach krajowych osobom znajdującym się na jego terytorium lub
- b) w formie szczególnej, której żąda wnioskodawca, jeśli forma ta nie jest sprzeczna z prawem państwa wezwanego.

Z uwzględnieniem ustępu 1 punkt b) niniejszego artykułu, dokument może być zawsze doręczony przez oddanie adresatowi, który dobrowolnie wyraża zgodę na jego przyjęcie.

Jeżeli dokument ma być doręczony zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, organ centralny może żądać, aby dokument został sporządzony lub przetłumaczony na język urzędowy bądź na jeden z języków urzędowych państwa wezwanego.

Część wniosku, sporządzoną według wzoru załączonego do niniejszej konwencji, zawierającą wyciąg z dokumentu, który ma być doręczony, doręcza się wraz z tym dokumentem.

Artykuł 6

Organ centralny państwa wezwanego lub każdy organ wyznaczony przez niego w tym celu sporządza potwierdzenie doręczenia według wzoru załączonego do niniejszej konwencji.

Potwierdzenie powinno informować, iż dokument został doręczony, określać formę, miejsce i datę doręczenia oraz osobę, której dokument został doręczony. Jeżeli dokument nie został doręczony, w potwierdzeniu powinny zostać wskazane przyczyny, które uniemożliwiły doręczenie.

Wnioskodawca może żądać, aby potwierdzenie, które nie zostało sporządzone przez organ centralny lub organ sądowy, zostało pisemnie poświadczone przez jeden z tych organów.

Potwierdzenie przekazuje się bezpośrednio wnioskodawcy.

Artykuł 7

Podstawowy tekst formularza zgodnego z wzorem załączonym do niniejszej konwencji we wszystkich przypadkach powinien być sporządzony w języku francuskim lub angielskim. Może on być również sporządzony w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa, z którego dokumenty pochodzą.

Odpowiednie puste miejsca powinny być wypełnione w języku państwa wezwanego bądź w języku francuskim lub angielskim.

Artykuł 8

Każde umawiające się państwo może dokonać doręczenia dokumentów sądowych osobie znajdującej się za granicą, bez stosowania przymusu, bezpośrednio przez swoich przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych.

Każde państwo może oświadczyć, iż sprzeciwia się takiemu doręczeniu na swym terytorium, chyba że dokument ma być doręczony obywatelowi państwa, z którego dokument pochodzi.

Artykuł 9

Każde umawiające się państwo może ponadto korzystać z pośrednictwa konsulatów dla przekazania dokumentów, żeby dostarczyć je tym organom innego umawiającego się państwa, które do tych celów zostały przez to ostatnie wyznaczone.

Jeżeli wymagają tego wyjątkowe okoliczności, każde umawiające się państwo może w tym samym celu korzystać z drogi dyplomatycznej.

Artykuł 10

Jeżeli państwo przeznaczenia nie zgłosi sprzeciwu, niniejsza konwencja nie narusza:

- a) prawa do wysyłania dokumentów sądowych bezpośrednio drogą pocztową osobom znajdującym się za granicą,
- b) prawa urzędników sądowych, funkcjonariuszy lub innych właściwych osób państwa pochodzenia do dokonywania doręczeń dokumentów sądowych bezpośrednio przez urzędników sądowych, funkcjonariuszy lub inne właściwe osoby państwa przeznaczenia,
- c) prawa każdej osoby zainteresowanej w postępowaniu sądowym dokonaniem doręczenia dokumentów sądowych bezpośrednio przez urzędników sądowych, funkcjonariuszy lub inne właściwe osoby państwa przeznaczenia.

Artykuł 11

Niniejsza konwencja nie ogranicza tego, aby dwa lub więcej umawiających się państw uzgodniły, iż w celu doręczania dokumentów sądowych dopuszczają inne sposoby przekazywania niż te, które zostały przewidziane w poprzednich artykułach, a w szczególności, iż dopuszczają bezpośrednią łączność między odpowiednimi swoimi organami.

Artykuł 12

Doręczanie dokumentów sądowych pochodzących z umawiającego się państwa nie powoduje obowiązku zapłaty lub zwrotu opłat lub kosztów czynności doręczania dokonanych przez państwo wezwane.

Wnioskodawca opłaca lub zwraca koszty spowodowane przez:

- a) zatrudnienie urzędnika sądowego lub osoby właściwej zgodnie z prawem państwa przeznaczenia,
- b) zastosowanie szczególnej formy doręczenia.

Artykuł 13

Jeżeli wniosek o doręczenie odpowiada wymaganiom niniejszej konwencji, państwo wezwane może odmówić jego realizacji wyłącznie wtedy, gdy uzna, iż realizacja wniosku mogłaby naruszyć jego suwerenność lub bezpieczeństwo.

Państwo wezwane nie może odmówić realizacji wniosku wyłącznie na podstawie tego, iż zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym przypisuje ono sobie wyłączną jurysdykcję w danej sprawie, bądź z powodu, iż jego prawo wewnętrzne nie dopuściłoby postępowania, na którym oparty jest wniosek.

W przypadku odmowy organ centralny niezwłocznie zawiadamia o tym wnioskodawcę i podaje przyczyny odmowy.

Artykuł 14

Trudności mogące powstać w związku z przekazywaniem dokumentów sądowych w celu doręczenia będą usuwane na drodze dyplomatycznej.

Artykuł 15

Jeżeli pozew lub równorzędny dokument został przekazany za granicę w celu doręczenia zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji, a pozwany nie stawił się, orzeczenie nie może być wydane, zanim nie zostanie stwierdzone, że:

a) dokument został doręczony w formie przewidzianej przez prawo wewnętrzne państwa wezwanego dla doręczeń dokumentów w postępowaniu krajowym osobom znajdującym się na jego terytorium lub

b) dokument został faktycznie przekazany pozwanemu lub dostarczony do jego miejsca zamieszkania w innej formie przewidzianej przez niniejszą konwencję oraz że w każdym z tych przypadków doręczenie lub przekazanie zostało dokonane w czasie umożliwiającym pozwanemu podjęcie obrony.

Każde umawiające się państwo może oświadczyć, iż sędzia, niezależnie od postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu, może wydać orzeczenie, nawet jeżeli nie otrzymał potwierdzenia doręczenia lub przekazania, jeśli zostały spełnione wszystkie następujące warunki:

a) dokument został przesłany w jednej z form przewidzianych w niniejszej konwencji,

b) od daty przesłania dokumentu upłynął okres uznany przez sędziego za dostateczny w danej sprawie, nie krótszy niż sześć miesięcy,

c) nie otrzymano żadnego potwierdzenia mimo podjęcia przez właściwe organy państwa wezwanego odpowiednich starań o jego uzyskanie.

Niezależnie od postanowień poprzedniego ustępu, sędzia może orzec w wypadkach nie cierpiących zwłoki środki tymczasowe lub zabezpieczające.

Artykuł 16

Jeżeli pozew lub równorzędny dokument został przekazany za granicę w celu doręczenia zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji, a wyrok zapadł przeciwko pozwanemu, który się nie stawił, sędzia może przywrócić pozwanemu termin do złożenia odwołania od orzeczenia, jeśli spełnione zostaną następujące warunki:

a) pozwany z powodów niezawinionych przez siebie nie dowiedział się o dokumencie w czasie umożliwiającym podjęcie obrony lub o orzeczeniu w czasie umożliwiającym wniesienie odwołania oraz

b) przyczyny podane przez pozwanego nie wydają się oczywiście bezpodstawne.

Wniosek o przywrócenie terminu może być złożony jedynie w rozsądnym terminie od chwili, w której pozwany dowiedział się o wydaniu orzeczenia.

Każde umawiające się państwo może oświadczyć, iż wniosek nie zostanie rozpatrzony, jeżeli zostanie złożony po upływie terminu określonego w oświadczeniu, lecz termin ten w żadnym wypadku nie może być krótszy niż rok od daty wydania orzeczenia.

Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do orzeczeń dotyczących statusu osobowego lub zdolności do czynności prawnych.

ROZDZIAŁ II – DOKUMENTY POZASĄDOWE

Artykuł 17

Dokumenty pozasądowe wydawane przez organy i urzędników sądowych jednego umawiającego się państwa mogą być przekazywane w celu doręczenia w innym umawiającym się państwie, z uwzględnieniem sposobów i postanowień niniejszej konwencji.

ROZDZIAŁ III – POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 18

Każde umawiające się państwo może wyznaczyć, oprócz organu centralnego, inne organy i określić zakres ich właściwości.

Wnioskodawca ma jednak zawsze prawo kierowania wniosku bezpośrednio do organu centralnego.

Państwa federalne mogą wyznaczyć organy centralne w liczbie większej niż jeden.

Artykuł 19

Niniejsza konwencja nie narusza postanowień prawa wewnętrznego umawiającego się państwa dopuszczających inne niż przewidziane w poprzednich artykułach formy przekazywania dokumentów pochodzących z zagranicy w celu doręczenia ich na jego terytorium.

Artykuł 20

Niniejsza konwencja nie uniemożliwia zawierania między dwoma lub więcej umawiającymi się państwami porozumień w sprawie odstąpienia od:

- a) konieczności sporządzania dwóch egzemplarzy przekazywanych dokumentów, zgodnie z artykułem 3 ustęp 2,
- b) wymagań językowych artykułu 5 ustęp 3 oraz artykułu 7,
- c) postanowień artykułu 5 ustęp 4,
- d) postanowień artykułu 12 ustęp 2.

Artykuł 21

Każde umawiające się państwo w czasie składania swego dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia bądź w terminie późniejszym poinformuje Ministerstwo Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów o:

- a) wyznaczeniu organów zgodnie z artykułami 2 i 18,
- b) wyznaczeniu organu właściwego dla sporządzenia potwierdzenia zgodnie z artykułem 6,
- c) wyznaczeniu organu właściwego do przyjmowania dokumentów przekazywanych za pośrednictwem konsulatów zgodnie z artykułem 9.

W miarę potrzeby umawiające się państwo poinformuje Ministerstwo o:

- a) sprzeciwie wobec stosowania form przekazywania określonych w artykułach 8 i 10,
- b) oświadczeniach określonych w artykule 15 ustęp 2 i artykule 16 ustęp 3,
- c) wszelkich zmianach powyższych wyznaczeń, sprzeciwów lub oświadczeń.

Artykuł 22

W stosunkach między stronami niniejszej konwencji, będącymi również stronami Konwencji dotyczących procedury cywilnej, podpisanych w Hadze dnia 17 lipca 1905 r. i dnia 1 marca 1954 r., artykuły 1 do 7 wcześniejszych konwencji zostają zastąpione postanowieniami niniejszej konwencji.

Artykuł 23

Niniejsza konwencja nie narusza stosowania artykułu 23 Konwencji dotyczącej procedury cywilnej, podpisanej w Hadze dnia 17 lipca 1905 r., ani artykułu 24 Konwencji dotyczącej procedury cywilnej, podpisanej w Hadze dnia 1 marca 1954 r.

Artykuły te mają jednak zastosowanie tylko wtedy, gdy stosowane formy łączności są identyczne z przewidzianymi w powyższych dwóch konwencjach.

Artykuł 24

Przyjmuje się, iż porozumienia dodatkowe między stronami Konwencji z 1905 r. i 1954 r. mają zastosowanie również do niniejszej konwencji, chyba że strony uzgodniły inaczej.

Artykuł 25

Nie ograniczając postanowień artykułów 22 i 24, niniejsza konwencja nie narusza konwencji, których stronami są lub staną się umawiające się państwa, zawierających postanowienia dotyczące spraw regulowanych przez niniejszą konwencję.

Artykuł 26

Niniejsza konwencja jest otwarta do podpisu dla państw reprezentowanych na Dziesiątej Sesji Haskiej Konferencji Międzynarodowego Prawa Prywatnego.

Podlega ona ratyfikacji, a dokumenty ratyfikacji składa się w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Nederlandów.

Artykuł 27

Niniejsza konwencja wchodzi w życie sześćdziesiątego dnia po złożeniu trzeciego dokumentu ratyfikacji przewidzianego w artykule 26 ustęp 2.

Dla każdego państwa sygnatariusza, które ratyfikuje konwencję później, wchodzi ona w życie sześćdziesiątego dnia po złożeniu przez nie dokumentu ratyfikacji.

Artykuł 28

Każde państwo, nie reprezentowane na Dziesiątej Sesji Haskiej Konferencji Międzynarodowego Prawa Prywatnego, może przystąpić do niniejszej konwencji po jej wejściu w życie, zgodnie z artykułem 27 ustęp 1. Dokument przystąpienia składa się w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Nederlandów.

Konwencja wchodzi w życie w stosunku do takiego państwa, gdy brak jest sprzeciwu ze strony państwa, które ratyfikowało konwencję przed złożeniem owego dokumentu przystąpienia. O sprzeciwie informuje się Ministerstwo Spraw Zagranicznych Nederlandów w terminie sześciu miesięcy od daty powiadomienia wymienionego ministerstwa o przystąpieniu.

Wobec braku takiego sprzeciwu konwencja wchodzi w życie w stosunku do państwa przystępującego pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie ostatniego z terminów wymienionych w poprzednim ustępie.

Artykuł 29

Każde państwo może w chwili podpisania, ratyfikacji lub przystąpienia oświadczyć, że niniejsza konwencja zostanie rozciągnięta na wszystkie terytoria, które reprezentuje ono w stosunkach międzynarodowych, bądź też na jedno lub więcej z nich. Oświadczenie takie obowiązuje od chwili wejścia w życie konwencji w stosunku do tego państwa.

Następnie w dowolnym czasie takie rozciągnięcie stosowania konwencji jest notyfikowane Ministerstwu Spraw Zagranicznych Nederlandów.

Konwencja wchodzi w życie w stosunku do terytoriów wymienionych w oświadczeniu o rozciągnięciu stosowania sześćdziesiątego dnia po dokonaniu notyfikacji określonej w poprzednim ustępie.

Artykuł 30

Niniejsza konwencja pozostaje w mocy przez pięć lat od daty jej wejścia w życie zgodnie z artykułem 27 ustęp 1, również w stosunku do państw, które ją ratyfikowały lub do niej przystąpiły w terminach późniejszych.

Jeśli konwencja nie została wypowiedziana, ulega każdorazowo automatycznemu przedłużeniu na kolejne pięć lat.

O wypowiedzeniu informuje się Ministerstwo Spraw Zagranicznych Nederlandów, co najmniej na sześć miesięcy przed upływem pięciu lat.

Wypowiedzenie może ograniczać się do określonych terytoriów, do których konwencja ma zastosowanie.

Wypowiedzenie staje się skuteczne tylko w stosunku do państwa, które poinformowało o jego dokonaniu. Konwencja pozostaje w mocy w stosunku do innych umawiających się państw.

Artykuł 31

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Niderlandów informuje państwa, o których mowa w artykule 26, oraz państwa, które przystąpiły do konwencji zgodnie z artykułem 28, o następujących kwestiach:

- a) podpisaniach i ratyfikacjach określonych w artykule 26,
- b) dacie wejścia w życie niniejszej konwencji zgodnie z artykułem 27 ustęp 1,
- c) przystąpieniach wymienionych w artykule 28 i datach, w których stają się skuteczne,
- d) rozciągnięciach określonych w artykule 29 i datach, od których zaczynają obowiązywać,
- e) wyznaczeniach, sprzeciwach i oświadczeniach wymienionych w artykule 21,
- f) wypowiedzeniach wymienionych w artykule 30 ustęp 3.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc do tego należycie upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Hadze dnia 15 listopada 1965 r. w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Rządu Niderlandów i którego uwierzytelniony odpis będzie drogą dyplomatyczną wysłany każdemu państwu reprezentowanemu na Dziesiątej Sesji Haskiej Konferencji Międzynarodowego Prawa Prywatnego.

ZAŁĄCZNIK II

Oświadczenia, które zostaną zgłoszone przez zainteresowane państwa członkowskie

Austria zgłasza następujące oświadczenia:

(...)

oraz

Malta zgłasza następujące oświadczenia:

Zgodnie z art. 8 konwencji, rząd Malty oświadcza, że zgłasza sprzeciw wobec doręczania dokumentów na terytorium Malty dokonywanego bezpośrednio przez przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych innych umawiających się państw, zgodnie z pierwszym ustępem wspomnianego art. 8, chyba że dokument ten ma być doręczony obywatelowi umawiającego się państwa, którego przedstawiciel dokonuje takiego doręczenia.

Zgodnie z art. 10 konwencji rząd Malty oświadcza, że zgłasza sprzeciw wobec wykorzystywania przez inne umawiające się państwa którejkolwiek z metod przekazywania i doręczania dokumentów określonych w art. 10 na swoim terytorium.